

HONVÉD KÖZSZOLGÁLATI ÖNKÉNTES NYUGDÍJPÉNZTÁR

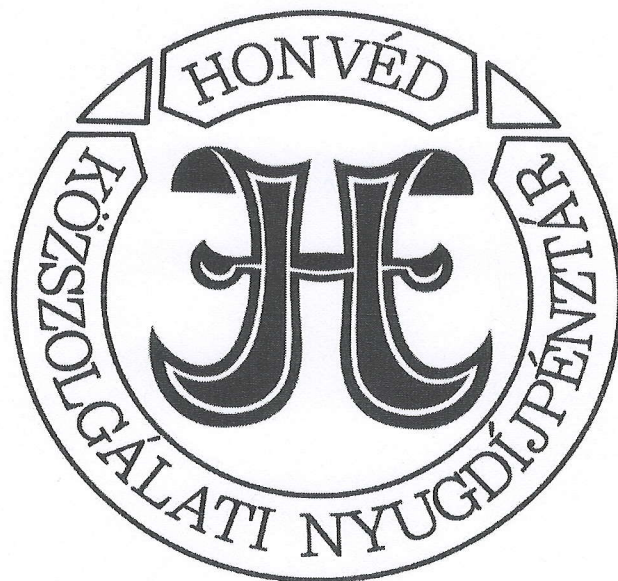
Adószám: 18066830-2-51

Székhely: 135 Budapest Aba utca 4.

Tel./Fax.: 329-6651, HM 269-77, 268-79, 269-37

ÜZLETI JELENTÉS

A 2023. ÉVRŐL

Budapest, 2024. május

Póda Jenő

ügyvezető igazgató

Fodor Lajos

Igazgatótanács Elnöke

Tartalomjegyzék

1. Gazdasági környezet	3
2. A bevételek alakulása	6
2.1. A fedezeti tartalék bevételei	6
2.2. A működési tartalék bevételei	8
2.3. A likviditási tartalék bevételei.....	9
3. A kiadások alakulása	10
3.1. A fedezeti tartalék eredménykimutatásban elszámolt kiadásai.....	10
3.2. Az önkéntes pénztári kifizetések alakulása.....	10
3.3. A tagi költsön folyósítások alakulása.....	11
3.4. A tagi lekötések alakulása	12
3.5. A működési tartalék kiadásai.....	12
3.6. A likviditási tartalék kiadásai	13
4. A pénztári tartalékok állományának alakulása.....	14
5. A befektetések alakulása	15
5.1. A vagyonkezelés helyzete.....	15
5.2. Az értékpapír befektetések főbb mutatói.....	16
5.3. A fedezeti tartalékban befektetett vagyon piaci értékének alakulása	18
5.4. Az elszámoló egység (ELSZE) árfolyamok alakulása.....	18
5.5. A teljes költségmutató (TKM) alakulása	19
5.6. Az ingatlanbefektetés alakulása	20
6. A taglétszám alakulása.....	20
7. Szakmai feladatok	21
8. A 2024. évre tervezett feladatok, várható tendenciák.....	22
9. Záradék	23

1. Gazdasági környezet

A 2023. év hazai és nemzetközi elemzései konszolidált, ugyanakkor számos bizonytalansági tényezővel terhelt gazdasági környezetet mutatnak. A világ egyértelműen maga mögött hagyta a koronavírus járványt és az azt követő korlátozásokat, a logisztikai problémák és az ellátási láncok nehézségei visszaálltak a pandémia előtti szintre.

A világgazdaság a stabilizálódó munkaerőpiacok és az intenzívebbé váló lakossági fogyasztás támogatásával mérsékelte, de egyenletes ütemben nőtt, a növekedés üteme azonban elmaradt a várakozásoktól. A globális növekedésben a feltörekvő piacgazdaságok szerepe jelentősen felerősödött, míg az euroövezet gazdasági súlya stagnált, illetve az év egyes időszakában mérsékelten visszaesett.

A gazdasági teljesítményeket jelenleg is számos politikai tényező árnyalja, amelyben az orosz-ukrán háború jelentősége némileg visszaszorult, ugyanakkor a közel-keleti konfliktus feszültségei és azok esetleges eskalálódása extrém kockázatot jelentenek nemcsak a földrajzilag behatárolt régió, hanem az amerikai kontinens és egész Európa gazdaságára nézve.

A globális folyamatok nagyban meghatározták Magyarország pályáját és lehetőségeit is. Kicsi, nyitott, és nagyon erősen energiaimportőr, Ukrajnával határos országgént hazánk az uniós átlagnál lényegesen erősebben reagált a negatív impulzusokra. A jelenleg tudható kormányzati szándék szerint idén és a következő években is folytatódik a fiskális kiigazítás, a hiánycél csökkentése, a költségvetési kiadások racionalizálása, a vállalati szektorra kivetett különadók megtartása, a rezsivédelmi alap feltöltése, és még számos olyan intézkedés, amely a gazdasági kiszámíthatóság és a befektetői bizalom érdemi növekedését eredményezheti.

Elemzői előrejelzések alapján a bizonytalanság és az infláció további enyhülésével, a reáljövedelmek és a bizalom javulásával párhuzamosan a háztartások fogyasztása várhatóan fokozatosan helyreáll, és erősíti a gazdaság további növekedését. A 2023-ban intenzíven megindult gyors dezinflációs folyamat, valamint a világjárvány utáni újraindítást követő, immár folyamatosan tompuló hatások nyomán rövid és középtávon kedvezőtlen folyamatok nem valószínűsíthetők.

A Magyar Nemzeti Bank által közzétett pénztári idősor alapján a 2023. évben a hazai önkéntes nyugdíjpénztári intézménycsoportot érintően két beolvadás történt, így a felügyelt intézmények száma az év végére 28-ra csökkent. A pénztárak összesített taglétszáma 1.073.245 fő volt 2023. december 31-én, amely alig változott, mindössze 1,74 %-kal volt alacsonyabb az előző év végi létszámadathoz (1.092.204 fő) képest. A taglétszám csökkenése tendenciáját tekintve hosszú idő óta elhúzódó mérsékelt ütemű folyamat, amelyben szinte kivétel nélkül minden intézmény érintett.

Az önkéntes nyugdíjpénztárak piaci értéken számított összesített befektetett vagyona 2023. év végén 1.960,19 Milliárd forintot tett ki, mely az előző év végi adatot (1.615,33 Milliárd forint) 21,35 %-kal haladta meg, a növekményben a pozitív befektetési eredmények játszottak meghatározó szerepet.

Az azonosított, egyéni számlán jóváírt önkéntes nyugdíjpénztári tagdíjbevétel szektor szinten 152,63 Milliárd Ft-ot tett ki a 2023. évben, mely a tagok által fizetett tagdíj és a munkáltatói hozzájárulás tekintetében egyaránt jelentős, 8,21 %-os emelkedést mutat az előző év adatához (141,05 milliárd Ft) képest. Általánosságban jellemző valamennyi intézményre, hogy a tagdíjbevételek összetételében és az évről évre mérhető növekedésben az egyéni tagdíjbefizetés emelkedő hatása dominál a munkáltatói befizetésekkel szemben.

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári befizetésekkel és az igénybe vett pénztári szolgáltatásokkal kapcsolatos adókötelezettségekre vonatkozó szabályok 2019. január 1-jétől bevezetett változása révén a pénztári befizetésekhez kapcsolódó személyi jövedelemadó visszatérítés az egyéni számlán jóváírt tagok által fizetett tagdíjakon, és a támogatói adományokon felül a munkáltatói tagdíj hozzájárulások összege után is igénybe vehető. Az önkéntes nyugdíjpénztárakba visszautalt adójóváírás összege szektor szinten 18,09 milliárd forintot tett ki a 2023. évben, amely több mint 14 %-kal magasabb az előző évi értékhez (15,79 milliárd forint) képest.

Az önkéntes nyugdíjpénztári fedezeti tartalékot érintő kifizetések összegében az előző évben tapasztalt visszaeséshez képest 2023-ban a szektorösszesítés alapján jelentős növekedés következett be. A kifizetések 2022. évi kumulált összege 127,20 Milliárd Ft volt, ugyanez az adat 2023-ban 139,15 milliárd Ft-ot tett ki. A kifizetések a nyugdíjkorhatárt elérő pénztártagok esetében stagnálást, a várakozási idő utáni kifizetések esetében – jellemző mértékben a magas pozitív hozamok miatt - markáns emelkedést mutatnak az előző évhez képest.

A 2023. év történelmi csúcspont az önkéntes pénztári hozamok tekintetében, a portfóliók többsége nem csak reálhozamot ért el, vagyis felülmúlta a 17,6 százalékos átlagos inflációt, de gyakoriak voltak a 20-25 százalékos hozamok is. Az önkéntes nyugdíjpénztárak mintegy felezárt 20 százalék fölötti hozammal, és a háromnegyedükénél volt pozitív reálhozam. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert 2022-ben történetük legrosszabb évét tudták maguk mögött az intézmények, ekkor a pénztártagok jelentős része vette ki csalódottságában megtakarítását a nyugdíjpénztárakból. Tették ezt annak ellenére, hogy a pénztárak kommunikációjában kiemelt hangsúlyt kapott a figyelmeztetés, hogy aki a mélypontra likvidálja hosszú távú befektetését, realizálja a veszteséget, melynek visszarendeződése a következőkben már nem lesz lehetséges.

A 2023. évi kimagasló jövedelmezőség nemcsak a pénztártagoknak, hanem a pénztáraknak is igen kedvező fordulatot jelent, hiszen a nemfizető tagokra jutó működési költséget az intézmények eddig csak a tárgyévi pozitív hozam terhére vonhatták le a felhalmozott egyenlegről. A 2024-től hatályos szabályozás alapján a pénztárak a negatív hozamú évek után is érvényesíthetik majd a levonást utólag a következő esztendőben, elkerülve ezzel azt, hogy a fizető tagság finanszírozza a nem fizető tagokra eső működési költséget.

A valamennyi intézményre kiterjedő – a pénztárak adatszolgáltatásán alapuló – teljesítménymutatókat tartalmazó részletes (éves nettó hozamráta, átlagos tíz- és tizenöt éves hozamráta) tájékoztató az MNB honlapján (www.mnb.hu) megtalálható.

A 2023. üzleti évre vonatkozóan immár negyedik éve van rá lehetőség, hogy az önkéntes nyugdíjpénztárak teljes költségmutatójának (továbbiakban: TKMNYP) közzétételével az MNB honlapján keresztül összehasonlíthatóvá váljanak az élet- és nyugdíjbiztosítók, illetve az önkéntes nyugdíjpénztárak költségei.

Az intézményi adatok összevetése azt mutatja, hogy a pénztárak képesek hosszú távon infláció feletti megtérülést biztosítani tagjaik számára. A pénztárak többnyire lényegesen olcsóbbak a nyugdíjbiztosításoknál, a legnagyobb, elszámoló egységes pénztáraknál még a legdrágább portfóliók TKMNYP értéke is 2,5 % alatt van 10 éves időtávon.

A TKMNYP a nyugdíj-előtakarékossági termékek költségeit összehasonlító mutatószám, amely az ügyfél által fizetendő összes éves költséget mutatja meg százalékos arányban. Ennek előnye, hogy a sok költségtételt egyetlen jól összehasonlítható mutatóba sűríti, így azok egyenkénti összehasonlítása nem szükséges.

A teljes költség mutató gyakorlati haszna az, hogy segítségével könnyen kiszámítható a minimálisan elvárható hozam értéke, amely az egyéni nyugdíjcélú megtakarítások összegeinek jövedelmezőségét mutatja meg.

Az eltérő módszertannal számolt mutatószámok egyaránt azt jelzik, hogy az önkéntes nyugdíjpénztárak átlagos költségszintje hosszútávon 1 százalék alatt marad. A pénztári szektor így – más megtakarítási formák költségeivel összevetve – változatlanul versenyképes öngondoskodási formát kínál az időskorukra előtakarékoskodó állampolgároknak.

Az egyes pénztárakra és az egyedi portfóliókra jellemző részletes adatok a <http://tkm.mnb.hu> oldalon találhatóak meg.

2. A bevételek alakulása

A pénztár 2022-2023. évi bevételeit a következő táblázatok tartalmazzák:

2.1. A fedezeti tartalék bevételei

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Tagdíjbevételek összesen	4.077.466	4.204.747
Tagok egyéb befizetései	1.696.530	1.831.921
<i>ebből: adóhatóság által átutalt adójóváírás</i>	698.307	804.348
Eseti adomány	102	478
Egyéb bevételek	822.982	1.170.733
Befektetések bevételei	-4.020.849	15.785.214
Összesen:	2.576.231	22.993.093

A pénztár fedezeti célú bevételei a kilencszeresére nőttek az előző évhez képest, melyben a befektetési tevékenységből származó bevételek rendkívüli emelkedése játszott meghatározó szerepet.

A pénztár tagdíjcélú folyó bevételei 4,62 %-kal a 2022. évi szint felett teljesültek, ezen belül a rendszeres tagdíjbefizetések éves átlagban 3,12 %-kal, a többletbefizetések 7,96 %-kal emelkedtek.

A legnagyobb munkáltató (Honvédelmi Minisztérium) az önkéntes pénztári tagságot továbbra is a 2013. április 01-jétől érvényes formában, fix összegű hozzájárulással támogatta. A hozzájárulás összege 2018. január 1-jétől a korábbi 4.300 Ft/fő/hó összegről 4.700 Ft/fő/hó összegre emelkedett, majd 2019. január 1-jétől az adó- és járulékterhekkel növelten bruttósításra került (7.100 Ft/fő/hó). A tagonkénti nettó 4.700 Ft/fő/hó összegű támogatás után fizetendő személyi jövedelemadó és egyéni járulékok összegét a munkáltató fedezte. A 2023. évben a munkáltatói hozzájárulás összegében változás nem történt.

A minimálbér 2023. december 1-jétől 266.800 forintra emelkedett. A pénztár annak érdekében, hogy az egységes alaptagdíj összege a mindenkori minimálbérhez igazodjon, a 2023. november 28-i küldöttközgyűlésen módosította az Alapszabály 6.1. pontját. Ennek értelmében a 2023. évben fizetendő alaptagdíj 2023. január – november hónapokra vonatkozóan a 2023. január 01-én érvényes minimálbér (232.000 Ft) alapján, 2023. december hónapra vonatkozóan a megemelt minimálbér összege (266.800 Ft) alapján számítandó. A 2023. évi alaptagdíj összege ennek megfelelően: $(232.000 \text{ Ft} \times 5 \%) \times 11 \text{ hó} + (266.800 \text{ Ft} \times 5 \%) \times 1 \text{ hó} = 140.940 \text{ Ft/év}$.

Az egyes tartalékokon jóváírt bevételek a tartalékmegosztási arányok függvényében alakultak, melyek történeti alakulását a következő táblázatok tartalmazzák:

Hatályos 2010. január 01 – 2016. december 31.

Halmazott befizetés (Ft/év)	Fedezeti tartalék (%)	Működési tartalék (%)	Likviditási tartalék (%)
0 – 10.000	90	10	-
10.001 – 350.000	94	6	-
350.001 –	99	1	-

Hatályos 2017. január 01 – 2017. december 31.

Halmazott befizetés (Ft/év)	Fedezeti tartalék (%)	Működési tartalék (%)	Likviditási tartalék (%)
0 – 10.000	90	10	-
10.001 – 350.000	95	5	-
350.001 –	100	0	-

A 2017. évi pénzügyi tervezés keretében hosszú idő után sor került a tartalékhányadok módosítására, akkor a pénztár 1 %-os csökkentésről határozott a középső sávban, (6 %-ról 5 %-ra), a 350.000 Ft feletti sávban pedig eltörölte az addigi 1 %-os működési hányadot. A pénztár a 2018-2020. évi pénzügyi terv előkészítése során a tartaléktőke további növekedésének megállítása érdekében a sávhatárok módosításáról, és a működési tartalékhányad további csökkentéséről döntött. A 2018-2020. üzleti évekre vonatkozó pénzügyi terv keretében elfogadott sávhatárok és megosztási arányok a következők voltak:

Hatályos 2018. január 01-től

Halmazott befizetés (Ft/év)	Fedezeti tartalék (%)	Működési tartalék (%)	Likviditási tartalék (%)
0 –10.000	90	10	-
10.001 – 120.000	96	4	-
120.001 – 300.000	97	3	-
300.001 –	100	0	-

A 2019. évre – a béren kívüli juttatások szabályozásában bekövetkező változások miatt – a pénztár a 2018-tól érvényes arányok fenntartásáról döntött, és ezt a döntését a 2020-2022. üzleti évekre vonatkozóan is fenntartotta. A tagdíjak tartalékok közötti megosztásának arányai a 2023. évben a következők szerint módosultak:

Halmazott befizetés (Ft/év)	Fedezeti tartalék (%)	Működési tartalék (%)	Likviditási tartalék (%)
0 –10.000	90	10	-
10.001 – 150.000	95	5	-
150.001 – 300.000	96	4	-
300.001 – 450.000	97	3	-
450.001 –	100	0	-

2.2 A működési tartalék bevételei

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Tagdíjbevételek összesen	161.351	206.818
Tagok egyéb befizetései	23.560	34.084
Eseti adomány	2	10

Egyéb bevételek	68.476	92.977
Befektetések bevételei	52.523	114.749
Összesen:	305.912	448.638

A pénztár 2023. évi működési bevételei összességében az előző évi bevételekhez képest másfélszeresére emelkedtek, a növekedésben a befektetési tevékenységből származó bevételek emelkedése játszott meghatározó szerepet. A 92.977 eFt összegű egyéb bevétel 7.520 eFt összegű gépjármű értékesítésből, 514 eFt összegű hozamlevonásból származó bevételt, továbbá 53.986 eFt hátralék leírást és 30.957 eFt tagi kifizetések levont eljárási díjából származó bevételt tartalmaz.

A pénztár a működési tartalék esetében is külső vagyionkezelésben (alapvetően diszkontkincstárjegyben) történő befektetést alkalmaz, melyre 2014. július 1-jétől 500 millió forintos induló tőkével került sor. A külső vagyionkezelési limitet a pénztár a pénzüpiaci befektetéseken elérhető alacsony kamatszint miatt 2016. júniustól 80 %-ra, majd 2017. január 23-ától 94 %-ra emelte, melyen a 2018-2023. üzleti években nem változtatott.

2.3. A likviditási tartalék bevételei

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Tagdíjbevételek összesen	-	-
Egyéb bevételek	-	-
Befektetések bevételei	24.200	43.167
Összesen:	24.200	43.167

A likviditási tartalék bevétele csak befektetési tevékenységből származik, tekintettel arra, hogy a pénztár 2004. január 1-jét követően a tagdíjából likviditási tartalékot nem képez. A likviditási célú befektetési bevételek alakulása a kamatkörnyezet és az alapvetően diszkontkincstárjegyben tartott befektetéseken elérhető hozamok függvénye. A külső vagyionkezelésbe történő átadásra 2014. július 1-jétől 60 millió forintos induló tőkével került sor. A külső vagyionkezelési limitet a pénztár a pénzüpiaci befektetéseken elérhető kamatszint figyelembe vételével 2016. júniustól 90 %-ra, majd 2017. január 23-ától 97 %-ra emelte, melyen a 2018-2023. üzleti években nem változtatott.

3. A kiadások alakulása

3.1. A fedezeti tartalék eredménykimutatásban elszámolt kiadásai

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Szolgáltatási célú egyéb ráfordítás	822.982	1.170.733
Befektetések ráfordításai	2.354.532	858.258
Összesen:	3.177.514	2.028.991

A pénztár eredménykimutatásban elszámolt fedezeti célú ráfordításai az előző évi érték közel kétharmadát tették ki, ezen belül a befektetési ráfordítások jelentős visszaesése volt a meghatározó. A szolgáltatási célú egyéb ráfordítások a rendelkezésre álló határidőig (2023. március 20-ig) meg nem fizetett 2022. évi fedezeti célú tagdíjkövetelések leírását tartalmazzák.

3.2. Az önkéntes pénztári kifizetések alakulása

A pénztár a 2023. évben a fedezeti tartalék terhére összesen 3.940 fő részére teljesített kifizetést, melynek jogcímenkénti megoszlásáról a következő táblázat ad rövid áttekintést:

Kifizetés jogcíme	2022. év		2023. év	
	fő	eFt	fő	eFt
- Nyugdíjszolgáltatás	576	1.895.004	565	2.005.041
- Elhalálozás	68	201.297	65	167.458
- Átlépés	113	185.953	134	268.797
- Várakozási idő utáni kifizetés	2.069	1.995.585	3.176	3.034.249
Összesen:	2.826	4.277.839	3.940	5.475.545

A fedezeti tartalék terhére történő kifizetések közül a nyugdíjszolgáltatási célú kifizetések esetszáma stagnált, ugyanakkor a várakozási idő utáni kifizetések esetszáma mintegy másfélszeresére emelkedett, összességében az igénybevevők részére kifizetett összegek teljes volumene 28 %-kal emelkedett az előző évhez képest.

A fedezeti célú kifizetések esetszáma, valamint az igénylők részére történt elszámolások nagyságrendje éven belül hullámzóan alakult, a hozamot is tartalmazó kifizetések száma legnagyobb mértékben a legmagasabb éven belüli jövedelmezőséget biztosító negyedik negyedévben emelkedett.

A nyugdíjszolgáltatásokon belül továbbra is meghatározó a nők 40 éves szolgálati viszonya alapján történő igénybevitel, és változatlanul az igénybejelentések jelentős része a megtakarítások részleges kivételével párhuzamosan tartalmazza a tagsági jogviszony megtartását. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a 2017-től bevezetett rugalmasabb szabályok a megtakarítások részleges kivétele, a tagsági jogviszony megtartása és a szabad portfólió választás irányába ösztönzik a tagokat.

A nyugdíjcélú kifizetések összértéke az előző évhez képest 6 %-kal emelkedett, ezen belül a 2023. év során a tagsági jogviszony megtartásával járó rész-nyugdíjszolgáltatást mindösszesen 92 fő (az összes nyugdíjcélú kifizetést kérő pénztártag kb. 16 %-a) kérte, az előző évben ugyanez az adat közel hasonlóképpen alakult (97 fő, 15 %).

A járadékszolgáltatásban részesülők száma továbbra is elenyésző, a pénztár az előző évben 14 fő részére folyósított járadékot, 2023-ban 1 fő járadéka lejárt, így 2023. év végén a pénztár 13 fő járadékos pénztártagot tart nyilván.

A várakozási idő utáni kifizetésekből az igénybejelentések 2.213 esetben a tagsági jogviszony fenntartása mellett szóltak, míg 963 fő teljes elszámolást kért és tagságát megszüntetve a pénztárból kilépett. Arányaiban ez az adat magasabb az előző évi azonos időszakhoz viszonyítva, a kilépők továbbra is jellemzően a fiatalabb korosztály tagjai.

3.3. A tagi kölcsön folyósítások alakulása

A pénztár a 2023. év során a fedezeti tartalék befektetéseként összesen 227 fő részére teljesített tagi kölcsön kifizetést, amely az igénylők száma tekintetében 11 %-kal, a részükre folyósított összegek tekintetében 5 %-kal maradt el az előző évi adattól.

Kifizetés jogcíme	2022. év		2023. év	
	fő	eFt	fő	eFt
Tagi kölcsön folyósítás, záró piaci érték	254	98.699	227	94.193

Az igénylések számát alapvetően a tagság jövedelmi helyzete, a hazai hitellehetőségek alakulása, továbbá a tagi kölcsön kezelési költségeinek és kamatainak mértéke befolyásolja.

Az Igazgatótanács 2010. április 1-i hatállyal a keretösszeg 350 millió forintra történő felemeléséről döntött, amely ezt követően nem változott. A szabad keret 2023. december 31-én 265.467 eFt volt.

A korábbi évekhez hasonlóan 2023-ben sem volt jelentős esetszámú, illetve volumenű az egyéni számla terhére érvényesített visszafizetetlen tagi kölcsönök száma és összege, a 2023. évben ez az állomány 81 esetet, és mindösszesen 16.450 eFt-ot tett ki. (Összehasonlításként: ugyanezen adat a 2022. évben 96 eset és 20.993 eFt összeg volt).

3.4 A tagi lekötések alakulása

A következő táblázat az MKB Bankkal kötött együttműködési szerződés alapján nyújtott tagi lekötések hitelbiztosítékként nyilvántartott összegének, valamint igénylőinek számát mutatja be az előző évhez képest:

Jogcím	2022.12.31.		2023.12.31.	
	fő	eFt	fő	eFt
Tagi lekötés (egyéni számla fedezete mellett)	2	2.530	1	530

A táblázat alapján látható, hogy 2023-ban egy pénztártag tagi lekötése került lejárat miatt kivezetésre, a lekötés a hitelszerződés feltételeinek teljesítésével szűnt meg.

A mérleg fordulónapján mindössze 1 főnek van érvényes lekötése, melyek lejáratára 2024. évben lesz esedékes.

3.5. A működési tartalék kiadásai

A pénztár 2022-2023. évi működési kiadásairól a következő táblázat ad rövid áttekintést:

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Anyagköltség	6.562	6.467
Igénybe vett szolgáltatások	68.094	74.672
Béreköltség	148.423	168.491
Személyi jellegű egyéb kifizetések	22.863	25.232
Bérbírlékok	21.535	24.203
Értécsökkenési leírás	7.065	7.309
Egyéb ráfordítások	57.792	75.295
Befektetési tevékenység ráfordításai	38.242	34.598
Összesen:	370.576	416.267

A beszámolás évében a működési tartalék kiadásai az előző évi kiadásokhoz viszonyítva több mint 12 %-kal magasabb volumenben merültek fel, összetételén belül számottevő átrendeződés nem történt az egyes költségnemek között.

A szokásos tevékenységhez kapcsolódó működési kiadásokat a korábbi években bevezetett racionalizálási és költségtakarékossági szempontok alakították, rendkívüli kiadás elszámolására nem került sor.

3.6. A likviditási tartalék kiadásai

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Egyéb likviditási célú ráfordítások	-	-
Befektetési tevékenység ráfordításai	3.475	1.089
Összesen:	3.475	1.089

Likviditási célú kiadások kizárólag a befektetési tevékenységgel összefüggésben merültek fel, melynek nagyságrendje az alapvetően diszkontkincstárjegyben tartott befektetéseken elérhető hozamok, továbbá a vagyon kezelésével összefüggő költségek (vagyon- és letétkezelési díjak) függvénye.

4. A pénztári tartalékok állományának alakulása

A tartalékok záró állományának alakulását a következő táblázat tartalmazza:

(Adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022. év	2023. év
Fedezeti tartalék	59.823.020	75.350.960
Működési tartalék (saját tőke)	641.034	674.455
Likviditási tartalék	75.782	89.316
Összesen	60.539.836	76.114.731

A pénztár fedezeti- és biztonsági céltartalékai az általános jövedelmi viszonyoknak, valamint a jellemző makrogazdasági tendenciáknak megfelelően alakultak. A tartalékok között átcsoportosításra nem került sor. A 2023. évi gazdálkodás eredményeként az előző év végi záró állományhoz képest a fedezeti tartalék 26 %-kal, a működési tartalék 5 %-kal, a likviditási tartalék 18 %-kal növekedett.

A működési tartalék alakulása

A következő táblázat a működési tartalék 2023. évi alakulását mutatja be:

(adatok eFt-ban)

Megnevezés	2023.
Tartaléktőke nyitó állománya 2023. 01.01.	705.698
2022. évi működési eredmény átvezetése	-64.664
Függő hozam jóváírása	+1.050
2023. I. n. évi működési eredmény	+9.833
2023. II. n. évi működési eredmény	-11.706
2023. III.n. évi működési eredmény	+29.549
2023. IV.n. évi működési eredmény	+4.695
Összesen	674.455

A pénztár a 2023. évre előrejelzett -37,6 MFt működési veszteséggel szemben +32,4 MFt pozitív eredményt ért el. Az I. negyedévben a pénztár a nemfizető tagokkal szemben mindössze 514 eFt összegű hozamlevonást tudott érvényesíteni, mivel a teljes hátralék működési tartalékra jutó részének teljes elvonására a 2022. évi negatív hozam nem nyújtott lehetőséget. Összességében – figyelembe véve a 2023. évben képződött eredményt is – a pénztár 2023. december 31-én 674 millió forint saját tőkével rendelkezett, melynek nagyságrendje, valamint a pénztár stabil működése alapján a jövőbeni működési kockázatok továbbra is kizárhatóak.

5. A befektetések alakulása

5.1. A vagyonkezelés helyzete

A pénztár a 2023. évben is folytatta a megfontolt, biztonságra törekvő, többes vagyonkezelési rendszerben működtetett befektetési tevékenységét. A Befektetési Politika és a vagyonkezelési irányelvek - tekintettel az elmúlt év lényegében minden pénz- és tőkepiaci szegmenst érintő jelentős turbulenciájára, abból fakadó nagyfokú bizonytalanságára - az év során nem módosultak.

A pénztári vagyon kezelését a 2023. évben továbbra is a HOLD Alapkezelő Zrt., az Equilor Alapkezelő Zrt., illetve a pénztár saját maga végezte. A vagyonkezelési mandátumok tekintetében a 2023. évben változás nem történt.

A pénztár eszközértékeléseiben kimutatott vagyon piaci értéke 2023. december 31-én 75,96 milliárd forint volt, amely az előző év végi befektetett vagyon záró értékére (59,72 milliárd Ft) vetítve 16,24 milliárd forint összegű, éves átlagban 27,2 %-os növekedésnek felel meg. A pénztár 2023. évi vagyoni helyzetének alakulását a rendkívül magas befektetési jövedelmezőség határozta meg.

A pénztár által nyilvánosságra hozott, hivatalos 2023. évi és a hosszú távú (10, 15 éves) befektetési teljesítményt bemutató hozamráták a következők:

Megnevezés	Klasszikus portfólió	Kiegyensúlyozott portfólió	Növekedési portfólió	Pénzpiaci portfólió
Bruttó hozamráta (2023)	24,31%	25,55%	25,78%	12,80%
Nettó hozamráta (2023)	24,12%	25,22%	25,44%	12,74%
Referencia hozamráta (2023)	24,12%	24,26%	24,03%	13,50%
Átlagos 10 éves nettó hozamráta (2014-2023)	3,24%	4,78%	6,19%	2,55%
Átlagos 10 éves referencia hozamráta (2014-2023)	3,63%	4,53%	5,82%	2,42%
Átlagos 15 éves nettó hozamráta (2009-2023)	5,16%	6,35%	7,40%	3,88%
Átlagos 15 éves referencia hozamráta (2009-2023)	5,62%	6,37%	7,27%	3,67%

Az elmúlt év pénz- és tőkepiaci folyamatai következtében az előző évhez képest jelentős pozitív korrekció következett be, minden pénztári portfólió pozitív nominális és reálhozamot ért el a 2023. évben. A kedvező folyamatokból azok a portfóliók tudtak leginkább profitálni, amelyek magasabb részvény kitétséggel rendelkeztek.

A pénztár teljesítményméréshez és a stratégiai eszközallokációjához használt pénz és tőkepiaci indexei a következők:

- ZMAX index a rövid távú, pénzpiaci befektetések teljesítményének mérőszáma (6 hónapnál rövidebb állampapírokra vonatkozóan),
- RMAX index a rövid hátralévő futamidejű pénzpiaci befektetések teljesítményének mérőszáma (3 hónapnál hosszabb, de 1 évnél rövidebb állampapírokra vonatkozóan),
- MAX Composite a hazai kötvények referenciaindex mutatója (a három hónapnál hosszabb hátralévő futamidejű állampapírok mérőszáma),
- BUX index a hazai részvényekre vonatkozóan,
- CETOP20 index a közép-európai részvényekre vonatkozóan,
- MSCI World index a nemzetközi részvénypiacok mérésére a legátfogóbb globális részvényindex, amely a fejlett világ 23 országának közel 1900 részvényét tartalmazza,
- 1 éves BUBOR a tagi kölcsön referencia indexeként a bankközi átlagos forint hitelkamatlábát testesíti meg.

5.2. Az értékpapír befektetések főbb mutatói

Az egyes portfóliók piaci értékének alakulása vagyonkezelőnkénti bontásban:

Kiegyensúlyozott portfólió

Megnevezés	Piaci érték (ezer Ft) 2022. december 31.	Piaci érték (ezer Ft) 2023. december 31.
HOLD Alapkezelő Zrt.	12 893 434	16 369 606
Equilor Alapkezelő Zrt.	4 259 407	5 328 950
Saját vagyonkezelés	20 871 978	26 838 814
Összesen:	38 024 819	48 537 370

Növekedési portfólió

Megnevezés	Piaci érték (ezer Ft) 2022. december 31.	Piaci érték (ezer Ft) 2023. december 31.
HOLD Alapkezelő Zrt.	6 566 940	8 421 188
Equilor Alapkezelő Zrt.	2 096 583	2 660 796
Saját vagyonkezelés	7 402 344	10 315 671
Összesen:	16 065 867	21 397 655

Klasszikus portfólió

Megnevezés	Piaci érték (ezer Ft) 2022. december 31.	Piaci érték (ezer Ft) 2023. december 31.
HOLD Alapkezelő Zrt.	400 782	513 341
Saját vagyonkezelés	2 435 691	3 143 477
Összesen:	2 836 473	3 656 818

Működési portfólió

Megnevezés	Piaci érték (ezer Ft) 2022. december 31.	Piaci érték (ezer Ft) 2023. december 31.
HOLD Alapkezelő Zrt.	594 910	547 477
Saját vagyonkezelés	25 513	20 153
Összesen:	620 423	567 630

Likviditási portfólió

Megnevezés	Piaci érték (ezer Ft) 2022. december 31.	Piaci érték (ezer Ft) 2023. december 31.
HOLD Alapkezelő Zrt.	74 383	87 722
Saját vagyonkezelés	206	541
Összesen:	74 589	88 263

A kizárólagosan pénztári kezelésben lévő portfóliók piaci értékeinek alakulása:

Megnevezés	Piaci érték (ezer Ft) 2022. december 31.	Piaci érték (ezer Ft) 2023. december 31.
Pénzpiaci portfólió	1 478 090	1 600 751
Szolgáltatási portfólió	33 336	38 812
Függő portfólió	163 571	68 480

A pénz és tőkepiaci indexek 2023. évi teljesítménye:

Részvények:	BUX (hazai)	38,42 %
	CETOP20 (HUF-ban)	25,83 %
	MSCI WORLD (HUF-ban)	12,29 %

Hazai állampapírok:	MAX Composite	25,49 %
	RMAX	15,19 %
	ZMAX	13,50 %
Bankbetétek:	BUBOR (1 éves) átlag	13,26 %

Az infláció alakulása a tavalyi évben, illetve az elmúlt 10 és 15 évben:

- 2023. évi éves átlagos infláció mértéke: 17,60%
- 2023. évi december/december infláció mértéke: 5,50%
- Átlagos éves december/december infláció mértéke az elmúlt 10 évben: 4,87%
- Átlagos éves december/december infláció mértéke az elmúlt 15 évben: 4,56%

5.3. A fedezeti tartalékban befektetett vagyon piaci értékének alakulása

A következő táblázatok a pénztár 2023. évi gazdálkodásának főbb mutatóit tartalmazzák a vagyoni helyzet, illetve a jövedelmezőség éven belüli alakulásának szemléltetésére:

Befektetett vagyon piaci értéke (fedezeti tartalék)

(adatok eFt-ban)

Megnevezés	2022.12.31.	2023.03.31.	2023.06.30.	2023.09.30.	2023.12.31.
Klasszikus	2.877.532	2.951.102	3.363.824	3.366.907	3.656.818
Kiegyensúlyozott	38.908.907	39.476.730	43.442.317	44.506.481	48.537.371
Növekedési	16.416.736	16.805.731	18.730.638	19.459.275	21.397.653
Pénzpiaci	38.488	37.733	37.000	40.539	38.812
Szolgáltatási	1.483.235	1.590.238	1.567.027	1.702.247	1.600.752
Összesen:	59.724.898	60.861.534	67.140.806	69.075.449	75.231.406

5.4. Az elszámoló egység (ELSZE) árfolyamok alakulása

Megnevezés	2022.12.31.	2023.03.31.	2023.06.30.	2023.09.30.	2023.12.31.
Klasszikus	1,714546	1,769130	1,924920	1,966681	2,128101
Kiegyensúlyozott	2,011928	2,060493	2,249301	2,314237	2,519244
Növekedési	2,326338	2,364485	2,589922	2,680299	2,918237
Szolgáltatási	1,467929	1,522092	1,577525	1,617136	1,648608
Pénzpiaci	1,411261	1,579596	1,637712	1,684818	1,719011

5.5. A teljes költségmutató (TKM) alakulása

A 22/2019. (V. 28.) MNB rendelet szerint a Magyar Nemzeti Bank 2020-tól kiterjesztette a megtakarítási célú élet- és nyugdíjbiztosításoknál már korábban alkalmazott teljes költségmutató számítási kötelezettségét az önkéntes nyugdíjpénztárakra.

A részletes számítási módszertant tartalmazó 20/2019. (IX.20.) számú MNB ajánlásnak megfelelően a nyugdíjpénztárak minden év február 28-ig kötelesek közzétenni a teljes költségmutatóikat (továbbiakban: TKM) a Magyar Nemzeti Bank honlapján.

A pénztári TKM megmutatja, hogy a pénztár fedezeti tartalékát alkotó befektetési eszközöknek milyen minimális éves átlagos hozamot kell elérniük ahhoz, hogy a pénztártagot terhelő költségek a befektetés hozamából megtérüljenek egy adott időszakban. A pénztári TKM mutatók ismeretében az egyes választható portfóliók, illetve más önkéntes nyugdíjpénztárak költségei is összehasonlíthatóvá válnak.

A pénztári TKM mutató azáltal, hogy a különböző típusú költségeket egyetlen mutatóban fejezi ki, hozzájárul a tagok tájékoztatásához és a pénztári költségek átláthatóbbá tételéhez. A TKM egy-egy pénztártag feltételezett, 10, 20, illetve 30 évre szóló hosszú távú megtakarításának modellezett költségét mutatja be, ily módon újdonság a pénztárak esetében elérhető korábbi átlagos díjterhelési mutatókhoz képest, mivel előretekintő költségeket próbál megjósolni ahelyett, hogy múltbéli költségeket venne alapul.

A pénztár 2023. évi adatok alapulvételével számított TKM mutatóit az alábbi táblázat összegzi:

Megnevezés	TKM 10 éves	TKM 20 éves	TKM 30 éves
Klasszikus	1,21 %	0,66 %	0,49 %
Kiegyensúlyozott	1,59 %	1,04 %	0,88 %
Növekedési	1,74 %	1,20 %	1,03 %
Pénzpiaci	1,05 %	0,50 %	0,33 %

A kiemelt súlyú vagyonnal és létszámmal rendelkező pénztárak által közzétett TKM mutatók alapján a pénztár a szektorban a legkedvezőbb költséghányaddal működő intézmények közé tartozik.

5.6. Az ingatlanbefektetés alakulása

A pénztár ingatlan portfóliója továbbra is egy beépítetlen telek-ingatlanból áll, amely Sopronkőhida-Tómalom területén 11 hektár 4.532 m²-en helyezkedik el.

Az ingatlan piaci értéke Bencze-Németh Györgyi ingatlanértékbecslo által 2023. december 31-i fordulónapra elvégzett értékbecsles alapján 680 millió Ft-ot tett ki, amely az előző évben kimutatott értékhez képest 0,7%-os nominális emelkedést jelent (a forgalmi érték 2022.12.31-én: 675.000.000 Ft volt). Az ingatlanértékelés az ingatlan forgalmi értékében 2023. évre vonatkozóan stagnálást tükröz. A forgalmi érték csekély változása a magas kamatkörnyezet és az általános gazdasági bizonytalanságból adódó beruházási kedv csökkenésével van összefüggésben.

Az ingatlan főbb adatai 2023. december 31-én:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Beszerzési érték	Beruházás	Könyv szerinti érték	Értékelési különbözet	Piaci érték
Sopron (2001)	230.000.000	207.775.391	437.775.391	242.224.609	680.000.000

A pénztár a telekingatlanon a 2001-2004. években kiépítésre került vízvezeték és szennyvízcsatorna gerinchálózatokon kívül egyéb közműfejlesztést nem tervez.

A pénztár a beruházói érdeklődés felmérése céljából 2016. júniusában nyílt pályázatot írt ki az ingatlan eladására, de a pályázatot az egyetlen érdeklődő által ajánlott rendkívül alacsony (elfogadhatatlan) vételár miatt végül eredménytelennek nyilvánította.

A pénztár a 2019. évben ismét próbaértékesítést hajtott végre, amely szintén eredménytelenül zárult. A pénztár fő törekvése továbbra is az aktív fizetőképes kereslet kivárására, és az egyben, kedvező áron történő értékesítésre irányul. A pénztárnak a 2022. évben értékesítésre lehetőséget adó keresleti ajánlata nem volt.

6. A taglétszám alakulása

A taglétszámában különféle jogcímenek bekövetkezett állományváltozásokat a következő táblázat összegzi:

(adatok fő-ben)

Megnevezés	2023. év összesen	2023. I. n. év	2023. II. n. év	2023. III. n. év	2023. IV. n. év
Nyitó taglétszám	37.512	37.512	37.011	36.555	36.228
Belépő, átlépő	186	60	48	38	40
Átlépő más pénztárba	134	28	44	34	28
Elhalálozott	65	21	16	15	13
Szolgáltatásban részesült	565	182	136	124	123
10 év után kilépett	963	330	308	192	133
Időszak alatti nettó taglétszám változás	-1.541	-501	-456	-327	-257
Záró taglétszám	35.971	37.011	36.555	36.228	35.971

A záró taglétszám 2023. december 31-én 35.971 fő, melynek a pénzügyi tervben szereplő adathoz (37.422 fő) viszonyított eltérése 4 %-ot tesz ki. A pénzügyi tervben a pénztár stagnáló létszámra számított, így a tervezett nyitó állomány (37.756 fő) és a tervezett záró állomány (37.422 fő) eltérése mindössze 1 % volt. A tervhez történő további viszonyítás alapján a tényleges belépők száma a tervezettnél 472 fővel lett alacsonyabb, míg a kilépők száma 735 fővel lett magasabb ahhoz képest, mint amit a pénztár a 2023. évi pénzügyi terv készítésekor éves viszonylatban prognosztizált. Összességében a tárgyévi lemorzsolódás (1.541 fő) meghaladja az előző éveket (összehasonlításként: 2022-ben 1.208 fő, 2021-ben 353 fő, 2020-ban 261 fő volt), átlagosan a tagság 3,12 %-át teszi ki.

Stratégiai szempontból a további csökkenés megakadályozása, de legalább a szintentartás megvalósítása, továbbá a tagság korfájának fiatalítása a legfontosabb prioritás. Amennyiben a 2024. év további gazdasági élénkülést hoz és a jövedelmezőség tekintetében továbbra is kedvező perspektívát kínál majd a megtakarításokhoz, - azon belül különösen a nyugdíjcélú öngondoskodáshoz - akkor a kiemelten kedvező működési díjstruktúra és a pénztár működési stabilitása az eddiginél nagyobb számban ösztönözheti a pénztárba történő beléptetéseket, átléptetéseket.

7. Szakmai feladatok

A 2023. év nyugodt, konszolidált kereteket biztosított a szakmai feladatok megvalósításához. A pénztár a 2023. évben is számos olyan intézkedést hozott, amely garantálta a pénztárüzem folyamatos biztosítását annak érdekében, hogy a tagság kiszolgálása és magas szintű tájékoztatása zavartalan legyen.

A 2023. év kiemelt eseménye volt a választott döntéshozó és ellenőrző testületeket (Igazgatótanács, Ellenőrző Bizottság), valamint a küldöttképviseleti rendszert érintő választások lebonyolítása, melyekre az ötéves mandátumok lejártával teljes tisztújítás keretében került sor. A pénztár külső szakértői közül további két határozott idejű megbízás is lejárt, így e személyi változásokhoz kapcsolódóan új szakmai együttműködések előkészítésére, megalapozására volt szükség (ingatlanértékelő, könyvvizsgáló).

A pénztár számítógépes program cseréje tárgyában hozott 2023. évi üzleti döntése meghatározó jelentőséggel bír mind a következő üzleti év feladataira, mind a pénztár jövőjére nézve, hiszen a megvalósítás sikere, eredményessége hosszú távra meghatározhatja a munkavégzés szakmai kereteit.

Mindezek figyelembevételével a 2024. év során a pénztár vezetése különös hangsúlyt kíván helyezni a programfejlesztésben résztvevő külső szakemberek és a pénztári dolgozók szervezett együttműködésére, a részfolyamatok összehangolt ütemezésére, valamint a határidők felelősségteljes betartására a pénztári tevékenység teljes keresztmetszetére vonatkozóan.

8. A 2024. évre tervezett feladatok, várható tendenciák

A 2024. év több nagyszabású feladatot tartogat a pénztár számára. Ezek közül a legjelentősebb és a legösszetettebb tevékenységet mindenképpen az új integrált pénztári nyilvántartó rendszer bevezetése és üzemszerű működtetésének megszilárdítása jelenti majd. Az új rendszerre történő teljeskörű átállással egyidejűleg a több ponton megváltozó adminisztrációs folyamatok véglegesítése, illetve az egymásra épülő pénztári munkafolyamatok újraszabályozása is szükségessé válik.

A 2024. esztendő másik meghatározó eseménye lesz a Magyar Nemzeti Bank április hónapra előrejelzett, 2019-2023 üzleti évekre vonatkozó átfogó vizsgálata. A pénztár a korábbi évek ilyen irányú tapasztalatai alapján az ellenőrzésre történő alapos felkészüléssel, és a vizsgálatban résztvevő felügyeleti munkatársak tevékenységének segítségével az ellenőrzés zökkenőmentes lebonyolítására, illetve a megállapításokban foglalt törvényességi feltételek maradéktalan betartására törekszik.

A tavaly megvalósult teljes tisztújítás kapcsán a pénztár fontos feladatának tekinti az újonnan megválasztott küldöttek és tisztségviselők szakmai felkészítését, a testületek összekovácsolását, a szakmai munkamegosztás hatékony kialakítását, a pénztári hagyományok továbbvitelét, a pénztár alapítás 30. évfordulójának megünneplését, és a következő ötéves periódusra vonatkozó stratégiai koncepció elkészítését.

A taglétszám terén a bővülést elősegítő ösztönzők kidolgozása, az általános korösszetétel lehetséges fiatalítása szerepel a fontosabb célkitűzések között. A tervek szerint a pénztári megbízott kollégák a hatékonyság növelése érdekében 2024-től nem csak személyes tájékoztatást nyújtanak majd, hanem bevezetik az online kapcsolattartást a Microsoft Teams program segítségével. A pénztár reményei szerint ezzel az új módszerrel lehetőség nyílik a fiatalabb korosztály eddigénél szélesebb körű megszólítására.

A pénztár 2024-ben is aktívan részt kíván venni a Pénztárszövetség munkájában.

A pénztár az igényes szakmai munkavégzés érdekében az idei esztendőben is folyamatosan kiemelt figyelmet kíván fordítani a belső szabályozottság növelésére, a racionális és költség-hatékony működés fenntartására, a tagság-központú gondolkodásmód lehetőségeinek bővítésére, valamint a pénztár piaci pozíciójának és a szektorban elért szakmai elismertségének további növelésére.

9. Záradék

A 2023. december 31-i mérlegfordulónap utáni hazai-, illetve a globális gazdasági helyzetértékelés alapján – a pénztár megítélése szerint – a működés biztonságát, a folyamatos üzemmenet zavartalanságát az ismert körülmények nem veszélyeztetik, erre vonatkozó kockázatot a pénztár a mérleg fordulónapja óta eltelt időszakban nem azonosított.

A folyó bevételek nagyságrendje és a 674 millió Ft összegű felhalmozott működési tartalék alapján az esetleges kockázati hatások nincsenek jelentős vagy számottevően negatív hatással a pénztár pénzügyi- és likviditási helyzetére, melyek lényegesen befolyásolnák, vagy bizonytalanná tennék a pénztár biztonságos üzletmenetére, a tagság teljeskörű kiszolgálására vonatkozó képességét. Mindezek alapján a 2023. évi beszámolóban bemutatott adatok a pénztár működésének valós, megbízható képét és feltételeit tükrözik.